

3. přednáška

Konkurenceschopnost firmy – mikroekonomické aspekty konkurenceschopnosti, připravenost firmy dlouhodobě uspět na trhu

doc. Ing. Jan Nevima, Ph.D.

Základní otázky...

- Existují obecná doporučení pro firmu, aby byla konkurenceschopná i v dlouhém období?
- Které prvky ve firemním prostředí můžeme považovat za zdroje konkurenční výhody?

Nedokonale konkurenční trh

- Monopol – cena na úrovni mezních nákladů?
- Oligopol – kartelové dohody, cenový vůdce, paralelní tvorba ceny a cenový barometr.
- Monopolistická konkurence – diferenciace a necenové faktory konkurenceschopnosti.

Konkurenceschopnost firmy I.

- Je schopnost poskytovat služby a výrobky stejně nebo efektivněji než významní konkurenti.
- To obnáší mít na mezinárodních trzích „trvalý úspěch“ bez ochrannářských opatření a bez subvenční politiky.
- Konkurenceschopnost firmy lze rozlišit podle těchto měřítek:
 - a) u obchodovatelného zboží: ziskovost, objem exportu, podíl na lokálním, národním či globálním trhu;
 - b) u neobchodovatelného zboží: nedá se explicitně změřit, ale lze usuzovat podle např. nákladové politiky a dosažené kvality.

⋮

Konkurenceschopnost firmy II.

- Stephane Garelli, 2002, ředitel IMD:
„Někteří vědci tvrdí, že soutěžit nemají státy, nýbrž firmy. Není pochybnosti o tom, že konkurenceschopné podniky jsou hlavním motorem konkurenceschopnosti země. V posledních letech vzrostla ekonomická odpovědnost vlád do takové míry, že je prostě nemožné ignorovat vliv, který mají státy na moderní ekonomiky. Státy mění prostředí, v nichž podniky působí, a ovlivňují tak jejich konkurenceschopnost. Významná část konkurenceschopnosti určitých zemí dnes plyne z agresivních incentivních politik uskutečňovaných s cílem přilákání zahraničních investorů.“

5

⋮

⋮

Konkurenceschopnost firmy III.

- Pojetí konkurenceschopnosti firmy (Viturka, 2007):
 - a) absolutně konkurenceschopná firma;
 - b) relativně konkurenceschopná firma.

6

⋮

⋮

Prvky konkurenceschopnosti firmy I.

- inovační aktivita
- adaptace na požadavky zákazníka
- kvalita produkce
- náklady na pracovní sílu a ostatní náklady firmy
- kvalifikace pracovníků
- péče o zákazníky
- přístup ke zdrojům financování
- jméno firmy a s tím spojené vnímání tradice firmy
- konkurenční boj
- vyjednávací síla v dodavatelsko-odběratelských vztazích
- korupce ve vnitřním a vnějším prostředí

7

⋮

⋮

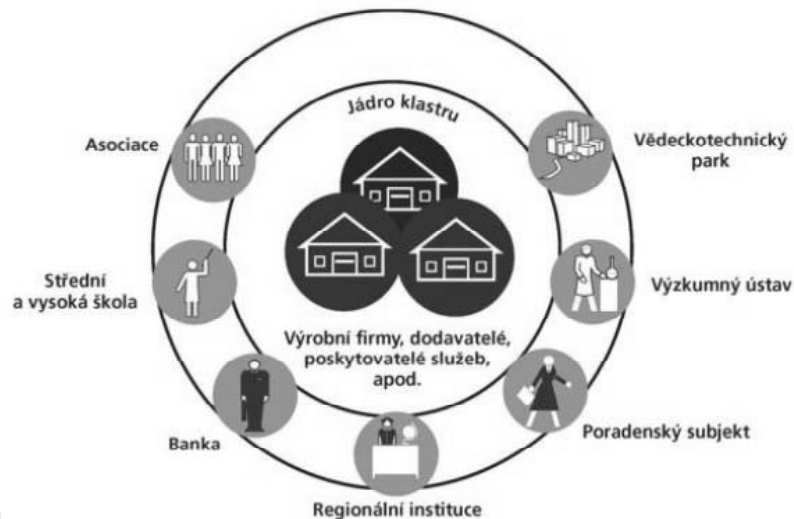
Prvky konkurenceschopnosti firmy II.

- schopnost získávat finanční zdroje z českých a evropských dotačních titulů
- klastrové iniciativy a využití synergických efektů
- teritorium dodavatele

8

⋮

Subjekty klastru

Od obecného ke konkrétnímu...

- 1. Na konkurenceschopnost podniku má zásadní vliv stabilita dodavatele.
- 2. Firmy s větším podílem dodávek ze zahraničí nedosahují vyšší konkurenceschopnosti.
- 3. Kvalita je dlouhodobým zdrojem konkurenceschopnosti bez ohledu na specifičnost produkce.
- 4. Zásadní otázka volby spotřebitele: dávat důraz na CENOVOU nebo NECENOVOU složku nebo na obě současně?
- 5. Firmy využívající certifikaci ISO jsou schopny zvládat problémy ve výrobě lépe.

10

Zaměstnanci a konkurenceschopnost

- 1. Růst počtu pracovníků firmy nemá přímý vliv na rostoucí úspěšnost podniku.
- 2. Management s adekvátním vzděláním má lepší perspektivy učinit firmu dlouhodobě konkurenceschopnou.
- 3. Firma s větším počtem vysokoškolsky vzdělaných jedinců dosahuje lepších tržních výsledků.
- 4. Neplatí, že rostoucí počet pracovníků v administrativě povede k rychlejšímu růstu firmy.
- 5. Firma je konkurenceschopná v regionu s dobrou infrastrukturou, se kterou jsou spojeni i kvalifikovaní zaměstnanci.

11

Děkuji za pozornost ☺

nevima@opf.slu.cz